

**ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОЗВІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОНТРОЛЮ ПОЛІЦІЄЮ ЗА ОБІГОМ ЗБРОЇ
СЕРЕД ЦИВІЛЬНОГО НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

**PECULIARITIES OF THE ADMINISTRATIVE AND LEGAL PROVISION
OF PERMITTING ACTIVITIES AND POLICE CONTROL OVER THE CIRCULATION
OF WEAPONS AMONG THE CIVILIAN POPULATION UNDER MARTIAL LAW**

В дослідженні йде мова про специфіку діяльності поліції щодо дозвільної системи і контролю за обігом зброї серед цивільного населення в умовах воєнного стану. Висвітлюються основні форми діяльності поліції відповідно до яких вона надає публічні послуги щодо дозвільної системи обігу вогнепальної зброї та здійснює контроль за обігом серед цивільного населення (за основу наводиться класифікація, запропонована С. Миронюк). Розглядаються положення затвердженого 30 грудня 2022 р. Плану дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад щодо першочергових заходів, які має провести поліція в контексті відновлення документації про зареєстровану зброю, про необхідність здійснення приймання, зберігання вилученої, добровільно зданої або знайденої вогнепальної, газової, холодної та іншої зброї, боеприпасів, набоїв, вибухових речовин та пристроїв. Такі заходи визначені пріоритетними на деокупованих територіях. Підсумовано, що відповідно до нормативно-правових актів, які визначають специфіку функціонування правоохоронних органів за умов воєнного часу Національна поліція України отримала додаткові повноваження, в тому числі щодо можливостей контролю за обігом зброї серед цивільного населення: серед підстав зупинки транспортного засобу поліцейськими може бути проїзд транспортного засобу через блокпости та контрольні пункти в їзду-виїзду. Водночас вказано, що за умов воєнного стану передбачене право поліцейського на проведення перевірки документів якщо в особи є зброя, боеприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином не можливо. Водночас за умов воєнного стану діє спрощена в питаннях дозвільної діяльності Національної поліції України процедура видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану, що може сприяти в цілому посиленню обороноздатності України перед збройною агресією росіян.

Ключові слова: *блокпост, мисливська зброя, дозвіл, контроль, деокуповані території.*

The study deals with the specifics of the police activity regarding the permit system and control over the circulation of weapons among the civilian population under martial law. The main forms of police activity are highlighted, according to which it provides public services regarding the permit system for the circulation of firearms and controls circulation among the civilian population (based on the classification proposed by S. Myronyuk). The provisions of the Action Plan of Executive Authorities for the Restoration of Deoccupied Territories of Territorial Communities, approved on December 30, 2022, regarding the priority measures to be taken by the police in the context of restoration of documentation on registered weapons, on the need to accept, store seized, voluntarily

surrendered or found firearms, gas, cold and other weapons, ammunition, cartridges, explosives and devices. Such measures are prioritized in the de-occupied territories. It is summarized that in accordance with the legal acts that determine the specifics of the functioning of law enforcement agencies in wartime conditions, the National Police of Ukraine received additional powers, including the ability to control the circulation of weapons among the civilian population: among the reasons for stopping a vehicle by police officers may be the passage of a vehicle through checkpoints and entry-exit checkpoints. At the same time, it is indicated that under the conditions of martial law, the right of a police officer to check documents is provided if a person has weapons, ammunition, narcotic drugs and other things, the circulation of which is restricted or prohibited, or the storage, use or transportation of which requires permission, if such rights are established for others is not possible. At the same time, under the conditions of martial law, a simplified procedure for issuing permits to citizens of Ukraine for the purchase, storage and carrying of hunting weapons and cartridges for them during the period of martial law, which can contribute to the overall strengthening of Ukraine's defense capabilities against armed aggression by the Russians, is in effect in matters of licensing activities of the National Police of Ukraine.

Key words: *checkpoint, hunting weapon, permission, control, de-occupied territories.*

Постановка проблеми. Хоча війна в Україні триває ще з 2014 р., але повномасштабна збройна агресія 2022 р. різко змінила реалії життя українського суспільства. Пріоритетним завданням перед Україною і народом України постало збереження власної державності. Багато населених пунктів України внаслідок воєнних злочинів росіян було знищено, а частка окупованих росіянами територій, нажаль, значно збільшилася. В реаліях сьогодення українська влада змушена була вводити режим воєнного стану, що суттєво вплинуло на багато аспектів життя українців. Треба також зауважувати, що на територіях та в населених пунктах, де тривалий час була відсутня українська влада і були присутні озброєні окупанти, й на деокупованих територіях, ситуація з вогнепальною зброєю цим значно ускладнюється. «На руках» у населення залишилося багато незареєстрованої або знайденої вогнепальної зброї, водночас значна кількість населення задля захисту власних домівок від окупантів чи мародерів отримала додаткову мотивацію у купівлі вогнепальної зброї. Це все робить питання контролю за обігом зброї серед населення актуальним як ніколи й таким, що потребує ефективного з боку держави регулювання. І таке завдання покладене на Національну поліцію України, представники якої після Збройних Сил України одними з перших входять на деокуповані території та відновлюють українську владу в населених пунктах.

Стан опрацювання. Питаннями особливостей здійснення Національною поліцією України контролюючих функцій та поліцейських послуг щодо дозвільної системи обігу зброї наукових праць займалися дослідники: В. Авер'янов, О. Бандурка, Ю. Битяк, О. Джафарова, С. Діденко, А. Комзюк, О. Коренева, Р. Миронюк, С. Миронюк, В. Петков А. Подоляк, Ю. Шемшученко, О. Ярмиш та інші.

Метою статті є висвітлення особливостей адміністративно-правового забезпечення дозвільної діяльності і контролю поліцією за обігом зброї серед цивільного населення в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу. В контексті нашого дослідження варто встановити, власне, в яких формах відповідно до сучасного законодавства поліція надає публічні послуги щодо дозвільної системи обігу вогнепальної зброї та здійснює контроль за обігом серед цивільного населення. С. Миронюк на основі українських нормативно-правових актів виділяє 6 форм: 1) надання дозволів на зберігання, перевезення та використання вогнепальної зброї; 2) здійснення контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ (п. 21 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію»); 3) приймання, зберігання та знищення вилученої, добровільно зданої або знайденої вогнепальної, газової, холодної та іншої зброї, боєприпасів, набойів, вибухових речовин та пристроїв (п. 22 ст. 23 Закону); 4) поліція засобами інформаційно комунікаційної системи наповнює та підтримує в актуальному стані реєстри та бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, стосовно: зброї, що перебуває

у володінні та користуванні фізичних і юридичних осіб, яким надано дозвіл на придбання, зберігання, носіння, перевезення зброї; викраденої, втраченої, вилученої, знайденої зброї, а також добровільно зданої зброї із числа тієї, що незаконно зберігалася (пп. 16, 17 ст. 26 Закону); 5) поліція в порядку, визначеному Міністерством внутрішніх справ України, може оглядати за участю адміністрації (керівництва) юридичних осіб, фізичних осіб (у тому числі фізичних осіб – підприємців) чи їх уповноважених представників приміщення, де знаходяться зброя, спеціальні засоби, боєприпаси, вибухові речовини та матеріали, інші предмети, матеріали і речовини, щодо зберігання і використання яких визначено спеціальні правила або порядок та на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ, а також безпосередньо оглядати місця їх зберігання з метою перевірки дотримання правил поведінки з ними та правил їх використання (п. 1 ст. 39 Закону); 6) у випадках, визначених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення (в тому числі щодо порушення порядку обігу вогнепальної зброї), приймає рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання (п. 8 ст. 23 Закону) [3, с. 29; 9].

Серед важливих документів, що визначають особливості діяльності поліцейських не лише у воєнний час, але в умовах деокупованих територій, є затверджений 30 грудня 2022 р. Кабінетом Міністрів України План дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад. Так, серед 131 пунктів заходів Плану два пункти присвячені діяльності поліції щодо контролю за обігом вогнепальної зброї. 17 пункт передбачає забезпечення повернення, а у разі неможливості забезпечення відновлення наявної документації щодо власників зареєстрованої зброї, що відповідає четвертій формі, запропонованої С. Миронюк, а саме щодо наповнення та підтримання в актуальному стані реєстрів та баз (банків) даних, що входять до єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, стосовно: зброї, що перебуває у володінні та користуванні фізичних і юридичних осіб, яким надано дозвіл на придбання, зберігання, носіння, перевезення зброї; викраденої, втраченої, вилученої, знайденої зброї, а також добровільно зданої зброї із числа тієї, що незаконно зберігалася. Відповідальною за виконання вказаного пункту призначена Національна поліція України а строк виконання не має граничного терміну й це має відбуватися постійно з дати завершення тимчасової окупації [8].

19 пункт передбачає необхідність здійснення приймання, зберігання вилученої, добровільно зданої або знайденої вогнепальної, газової, холодної та іншої зброї, боєприпасів, набоїв, вибухових речовин та пристроїв (відповідає запропонованій С. Миронюк третій формі діяльності Національної поліції). Така діяльність може відбуватися за згодою окрім Національною поліцією Службою Безпеки України, а строки виконання також не мають граничного терміну й це має відбуватися постійно з дати завершення тимчасової окупації [8]. Такі заходи можна вважати одними з першочергових та пріоритетних у діяльності поліції на деокупованих територіях. До речі, важливо зауважити, що специфіка діяльності поліції у воєнний час полягає в тому, що існують суттєві відмінності в цьому питанні не лише якщо порівнювати період воєнного стану і мирного часу, діяльність поліції в умовах воєнного стану відрізняється на деокупованих територіях й прифронтових населених пунктах та в населених пунктах, які знаходяться у відносно мирних умовах (наприклад, умови служби у деокупованих Херсоні чи Куп'янську або у Часовому Ярі, який хоча й не був окупований, але знаходиться недалеко від фронту, відрізняються від служби в Кропивницькому або Львові).

Також зауважимо, що в умовах запровадження воєнного стану поліцейські здійснюють свою діяльність в особливих умовах несення служби, що виявляється в тому числі підтриманні правопорядку коли діє режим комендантської години, у взаємодії з іншими правоохоронними органами [1, с. 226]. Загалом, увесь державний апарат відповідно до умов воєнного стану працює в особливому режимі. Правовий режим воєнного стану визначений відповідно до Закону «Про правовий режим воєнного стану» [12], й відповідно до норм Закону існують підзаконні нормативно-правові акти, які визначають специфіку діяльності правоохоронних органів в умовах воєнного стану і комендантської години: Порядок здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан [6], Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан [4] та ін. Відповідно до вказаних підзаконних нормативно-правових актів можуть бути встановлені блокпости, які є посиленими контрольно-пропускними пунктами, які за рішенням військового командування тимчасово встановлюються на вході/виході (в'їзді/виїзді) на територію/з території, де введено воєнний

стан і встановлено особливий режим (за винятком державного кордону), на яких облаштовуються місця для перевірки осіб, транспортних засобів, багажу та вантажів, позиції вогневих засобів та бойової техніки, місця для відпочинку та забезпечення життєдіяльності особового складу, який виконує завдання на такому пункті, до складу якого можуть входити службові особи військових формувань та правоохоронних органів, які відповідно до закону залучені до здійснення заходів правового режиму воєнного стану [4].

Відповідно до ст. 16 Закону «Про правовий режим воєнного стану» за рішенням Ради національної безпеки і оборони України, введеним у дію в установленому порядку указом Президента України, утворені відповідно до законів України військові формування залучаються разом із правоохоронними органами до вирішення завдань, пов'язаних із запровадженням і здійсненням заходів правового режиму воєнного стану, згідно з їх призначенням та специфікою діяльності [12]. Таким чином поліцейські залучаються до виконання поставлених завдань на встановлених блокпостах. Проведення огляду транспортного засобу та вантажу на блокпосту тощо в умовах воєнного стану є додатковим важелем контролю поліцією за обігом зброї, особливо вогнепальної, у цивільного населення.

Водночас у період режиму воєнного стану в силу вступають норми Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану [7]. Відповідно п. 10 порядку підставою зупинки транспортного засобу є проїзду транспортного засобу через блокпости та контрольні пункти в'їзду-виїзду. Також цим документом передбачене право поліцейського на проведення перевірки документів, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян (п. 4 Порядку), в тому числі й на блокпосту чи контрольному пункті, й серед підстав перевірки документів визначено наступні: якщо особа має зовнішні ознаки, схожі на ознаки особи, яка перебуває в розшуку, або безвісно зниклої особи; якщо існує достатньо підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення; якщо особа перебуває на території чи об'єкті із спеціальним режимом; якщо в особі є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином не можливо; якщо особа перебуває в місці вчинення кримінального, адміністративного правопорушення або дорожньо-транспортної пригоди, іншої надзвичайної події; якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення; порушення особою відповідних заборон, введених на території, де запроваджено правовий режим воєнного стану [7]. Також Порядком встановлено, що з метою здійснення огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів поліцейський може проводити поверхневу перевірку, також поліцейський для проведення поверхневої перевірки особи може зупиняти осіб та/або оглядати їх, якщо існує достатньо підстав вважати, що особа має при собі речі, обіг яких заборонено чи обмежено або які становлять загрозу життю чи здоров'ю такої особи або інших осіб [7]. Отже, зазначеними підзаконними нормативно-правовими актами передбачені додаткові важелі контролю поліцією за обігом зброї серед цивільного населення. Підкреслюємо також той факт, якщо незаконний обіг зброї, особливо вогнепальної, є в мирний час вкрай небезпечним та загрозливим для життя і здоров'я громадян явищем, але в умовах війни це явище можна розглядати як суттєву загрозу національній безпеці і обороні, яка значно посилюється якраз внаслідок бойових дій. Тому важливо, що нормативно-правові акти передбачають посилення і додаткові інструменти для правоохоронних органів, зокрема для поліції, щодо контролю за обігом зброї серед цивільного населення. Оскільки не секрет, що із зони бойових дій цивільне населення може у власних автівках або у вантажівках перемішати незаконну вогнепальну зброю, боєприпаси (наприклад, гранати чи міни), й важливо в тому числі завдяки блокпостам

Важливо підкреслити, що із посиленням контролю за обігом зброї серед цивільного населення в умовах воєнного стану відбулася своєрідна лібералізація дозвільної системи щодо неї. Деякі дослідники роблять застереження, що спрощення порядку обігу, зокрема отримання дозволу на носіння та зберігання та застосування мисливської зброї може мати значні негативні наслідки для життя та здоров'я громадян у разі порушень порядку її застосування. Так, Р. Миронюк зазначає, що є достатньо частими випадки переобладнання мисливської зброї її власниками задля збільшення потужності такої зброї, а вимоги до отримання дозволу на зберігання, володіння та застосування мисливської зброї мають бути більш високими ніж до травматичної зброї [2, с. 164].

Якщо основним інструментарієм діяльності підрозділів поліції у сфері дозвільної системи і контролю за обігом вогнепальної зброї Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання,

обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів, затверджена Наказом МВС України 21.08.98 № 622. [13;2, с. 164]. В умовах воєнного часу діє згаданий вже Наказ «Про особливості видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану» [11]. Спрощена процедура дозволу щодо мисливської зброї на нашу думку є частково елементом посилення обороноздатності України. Оскільки згідно Закону «Про основи національного спротиву» можуть утворюватися добровольчі формування територіальних громад, а відповідно до ст. 22 Закону члени добровольчих формувань територіальних громад мають право застосовувати під час виконання завдань територіальної оборони особисту мисливську зброю [11]. Відповідно до Порядку застосування членами добровольчих формувань територіальних громад особистої мисливської зброї, стрілецької зброї, інших видів озброєння та боєприпасів до них під час виконання завдань територіальної оборони члени добровольчих формувань, залучені під час виконання завдань територіальної оборони, мають право застосовувати особисту мисливську зброю для: захисту цивільних осіб та/або цивільних об'єктів від нападу; відбиття нападу або запобігання загрози нападу на об'єкти, що охороняються; звільнення захоплених військових та/або цивільних об'єктів або запобігання (перешкоджання) такому захопленню; знищення зброї, бойової техніки, транспортних або технічних засобів, які перебувають у користуванні осіб, причетних до збройної агресії; запобігання та/або припинення діяльності, затримання, роззброєння або знешкодження осіб, причетних до збройної агресії; припинення дій осіб, які вчинили або вчиняють правопорушення; припинення дій осіб, які перешкоджають виконанню законних вимог осіб, залучених до виконання завдань територіальної оборони; припинення дій осіб, які становлять або можуть становити небезпеку для осіб, залучених до виконання завдань територіальної оборони, або інших осіб [6].

Тому спрощення дозвільної системи щодо видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану покликане посилити обороноздатність України й за необхідності отримати в умовах бойових дій значний резерв для руху спротиву громадян України, які мають власну мисливську зброю і можуть чинити опір російським окупантам.

Висновки. На основі проведеного дослідження ми можемо вказати ряд важливих тез щодо особливостей адміністративно-правового забезпечення дозвільної діяльності та контролю поліцією за обігом зброї серед цивільного населення в умовах воєнного стану:

– Діяльність поліції загалом в умовах воєнного стану та за умов активних бойових дій на значній території України має свої особливості та відмінності від служби в мирний час. Відповідно до нормативно-правових актів, що визначають специфіку функціонування правоохоронних органів за умов воєнного часу Національна поліція України отримала додаткові повноваження, в тому числі щодо можливостей контролю за обігом зброї серед цивільного населення. Так, серед підстав зупинки транспортного засобу поліцейськими може бути проїзд транспортного засобу через блокпости та контрольні пункти в їзду-виїзду. За умов воєнного стану передбачене право поліцейського на проведення перевірки документів, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян, в тому числі й на блокпосту чи контрольному пункті, й серед підстав перевірки (документів) визначено наступні (відповідно до Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану): якщо в особи є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином не можливо;

– в умовах воєнного стану функціонує спрощена в питаннях дозвільної діяльності Національної поліції України процедура видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану. Це на нашу думку поряд з потенційною небезпекою порушення громадянами норм застосування мисливської зброї може сприяти посиленню обороноздатності України в рамках філософії національного спротиву, оскільки серед добровольчих формувань територіальних громад громадяни можуть застосовувати задля виконання завдань територіальної оборони власну мисливську зброю. На жаль, наразі внаслідок активних бойових дій серед населення опинилося багато вогнепальної автоматичної зброї, яка набагато небезпечніша за мисливську, тому переваги спрощення процедури для законослухняних громадян на отримання дозволу щодо мисливської зброї набагато перевищують потенційну небезпеку.

Список використаних джерел:

1. Афонін Д.С., Боксгорн А.В. Особливості забезпечення публічної безпеки і порядку національною поліцією України в умовах воєнного стану. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 1–2. С. 224–230.
2. Миронюк Р.В. Особливості здійснення контролю поліцією за обігом вогнепальної зброї в умовах воєнного стану. *Юридичний бюлетень*. Випуск. 26. 2022. С. 158–166. DOI <https://doi.org/10.32850/LB2414-4207.2022.26.21>
3. Миронюк С. Особливості реалізації дозвільної та контрольної функції національної поліції у сфері обігу вогнепальної зброї в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 4. С. 28–34.
4. Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено воєнний стан: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1455-2021-%D0%BF#Text>
5. Порядок застосування членами добровольчих формувань територіальних громад особистої мисливської зброї, стрілецької зброї, інших видів озброєння та боєприпасів до них під час виконання завдань територіальної оборони: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1448. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1448-2021-%D0%BF#n12>
6. Порядок здійснення заходів під час запровадження комендантської години та встановлення спеціального режиму світломаскування в окремих місцевостях, де введено воєнний стан: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від від 8 липня 2020 р. № 573. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/573-2020-%D0%BF#Text>
7. Порядок перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-%D0%BF#Text>
8. Про затвердження плану дій органів виконавчої влади з відновлення деокупованих територій територіальних громад: розпорядження Кабінету Міністрів України від від 30 грудня 2022 р. № 1219-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-dii-orhaniv-vkonavchoi-a1219r>
9. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
10. Про основи національного спротиву: Закон України від 16 липня 2021 року № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
11. Про особливості видачі громадянам України дозволу на придбання, зберігання та носіння мисливської зброї та набоїв до неї під час дії воєнного стану: Наказ Міністерства внутрішніх справ від 01.03.2022 № 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0273-22#Text>
12. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
13. Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів: затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ України 21.08.1998 № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98#n65>